

2019-05-17

Ert dnr:
Ju2018/05295/L5

Avdelningen för juridik
Ylva Lindblom

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Slopad straffrabatt för unga myndiga – SOU 2018:85

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har fått tillfälle att yttra sig över betänkandet *Slopad straffrabatt för unga myndiga (SOU 2018:85)*. SKL har valt att begränsa yttrandet till de delar av förslaget som närmast berör kommuner och landsting.

Straffmätning och påföljdsval för lagöverträdare i åldern 18–20 år

Av direktivet till utredningen (dir. 2017:122) framgår att regeringen genom att avskaffa den straffrättsliga särbehandlingen av unga lagöverträdare i åldern 18–20 år har för avsikt att motverka organiserad brottslighet och annan kriminalitet förenad med gängbildning.

Socialnämnden har ett särskilt ansvar för barn och unga upp till 20-årsåldern (prop. 1979/80:1 Del A s. 254). Socialnämnden har det övergripande samhällsliga ansvaret för ungas sociala situation och ansvarar därmed, så långt det är möjligt, för vården av unga som begår brott. Med vård menas såväl vård i öppna former som heldygnsvård. Det är socialtjänsten som bäst anses kunna ge unga och deras vårdnadshavare det stöd och den hjälp som de behöver för att den unge inte ska utveckla en allvarlig problematik eller kriminell karriär (prop. 2005/06:165 s. 43).

Studier visar att en mycket hög andel av de som begår brott i unga år ”växer ur” sin kriminalitet. De flesta ungdomar som begår brott gör detta under en kortare period för att därefter leva ett välanpassat liv. Enligt SKL finns det skäl att beakta att flertalet unga lagöverträdarna inte gör sig skyldiga till upprepad brottslighet. De straffrättsliga sanktionerna bör därmed inte utformas så att de motverkar en möjlig återanpassning av den unge.

SKL anser att ett alternativ som skulle kunna övervägas är att enbart avskaffa den straffrättsliga särbehandlingen för sådan allvarlig upprepad brottslighet som har koppling till organiserad brottslighet eller annan kriminalitet förenad med gängbildning. Därigenom kan ungdomsvård även fortsättningsvis bestämmas som påföljd för de unga i åldern 18–20 år som har ett särskilt behov av vård eller annan åtgärd enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU – förutsatt att det kan anses tillräckligt ingripande med hänsyn till brottslighetens straffvärde och art samt den unges tidigare brottslighet. Särskilt för unga som redan bereds vård enligt LVU kan det finnas skäl att undvika avbrott i vårdkedjan. Till utredningen har framkommit att det finns vissa svårigheter att samordna sådana påföljder som verkställs inom statlig regi, som fängelse eller

skyddstillsyn, med insatser enligt den socialrättsliga lagstiftningen. Det händer att socialnämnden först i ett sent skede får kännedom om att den unge dömts till fängelse eller skyddstillsyn.

Straffmätning och påföljdsval för lagöverträdare i åldern 15–17 år

SKL anser att de överväganden utredningen gjort är välavvägda och välmotiverade. SKL anser därför, liksom utredningen, att det inte framkommit tillräckliga skäl för att ändra nuvarande reglering när det gäller lagöverträdare i åldern 15-17 år.

Sveriges Kommuner och Landsting

Anders Knape
Ordförande

Sverigedemokraterna lämnar en reservation i ärendet, se bilaga 1

SKL Styrelsen
2019-05-17

Reservation från Sverigedemokraterna, Styrelsen 2019-05-17

Slopad straffrätt för unga myndiga - SOU 2018:85

Sverigedemokraterna lämnar en reservation i ärendet med hänvisning till vårt yrkande enligt följande:

Sverigedemokraterna vill gå längre än liggande förslag till yttrande.

- Vi förespråkar alternativ 3 som beskrivs på sid 7 i sammanfattningen till i SOU:n, dvs att 15-17-åriga lagöverträdare tar över den plats i systemet som 18-20-åriga lagöverträdare har idag.

- SKL anser, i förslaget till yttrande, *”att ett alternativ som skulle kunna övervägas är att enbart avskaffa den straffrättsliga särbehandlingen för sådan allvarlig upprepad brottslighet som har koppling till organiserad brottslighet eller annan kriminalitet förenad med gängbildning”*. Sverigedemokraterna anser att det inte är tillräckligt. Vi förespråkar att den straffrättsliga särbehandlingen avskaffas för *all* kriminalitet.

Sverigedemokraterna föreslår att SKL:s styrelse beslutar att

att: i yttrandet inarbeta att alternativ 3 förespråkas

att: i yttrandet ta bort resonemanget om att överväga en inskränkning av avskaffandet av den straffrättsliga särbehandlingen till att gälla bara vissa brottstyper